(לקמן סה. ע"ש],
עדיות פ"ו מ"ג,
(ע"ל], ד) יעב"ן מ"ז,

ה) ל"לשנרקב, ו) ל"לורובע,

נוסחת הריב"ן

או ושכבת זרע כו' או זהנה

דלאו בת בנים) ליתא בכ"י

והכי איתא כיון דלא איתלר

שעדייו לא נעשית הימנו כי

כיון דמאינשי דעלמא קא אתי' לה הוי גלגלין ואין לה

תורת רקב: ב] מי נעשה לה

גלגליו כו׳ חיותא דידה נמי

היא: ג] דגרסי: ד] דרקב המת מטמא כו' ועצמות

וכדאמר: הז בספרי האי כו׳

שיש לו רוב רוב בנינו כו׳

ורובע רובע הקב: ו] יש לו

רמב: זו רבה: מו ואע"ג:

ט] ה"ק לית לן למגמר ממידי דגמירי הלכתא אלא

ממידי דהוי בה והתם המ"ל

דשום מת יש לו רקב הא חי

אין לו רקב: י] גמירי דהאוכל

חייב כו' בריה משום

דאמרינן רובו ככולו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שכנת וכו׳

שמתה כשהיא נת בנים:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] תום' ד"ה וסכיא וכו' לא היו עוד נושרים מן.

מיבת מן נמחק ונ"ב מכח: ב] ד"ה ולא תפוסה. לקמן

בפ' הכותים. תיבת הכותים

נמחק. ונ"ב בתרא: ג] ד"ה

טעמא וכו׳ מטמא בדין רקב כל״ל:

גלגלין תערובות. או

דמי ולא נעשה לה

עין משפם גר מצוה

מהלו טומאת מת הלכה ו: ל ב מיי פ"ז מהלי טירות שם ופ"ג מהלי טומאת מת הלכה ז:

לא ג מיי פ״ן מהלי נזירות הלכה ג ופ"ג מהל' טומאת מת הל' ד: לב ד ה מיי׳ פ״ט מהל׳ טומאת מת הלכה ה: ג ו מיי שם פ"ג הלכי הלכה ב סמג עשין רלא:

פי' הרא"ש בב׳ מתים שנקברו יחד:

ל) כיון דלא איתי שלא נולד עדיין העובר שסופו לצאת: הפרש שבמעיו: עורו מהו (מסתברה לי) ומשכחת (מסוגבו זו י?) [משכחות לה] דאשקייה מי דקלים אמרי′ במסכת שבת פ׳ ח׳ שרצים תרי תאלתא . דמייא מבינייהו כסא קמא מרפי ואידך משלשל ואידך והשקהו ממנו ג' פעמים ובזה העביר הפרש וכיחו וניעו וסכיא נשא. סם שהעביר השער ושלקיה . נמי במי טבריה להעביר רקב דעפר רקבון גמירי ולא עפר טחינה. ולא לה דהמפנה המת מקברו צריד ליטול תפוסתו עמו סביב המת: ולא שכונת קברות לקמ׳ פ׳ בתרא קבוות לקם פ בונות מפרש מצא ג' מתים אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד ןכ'ן. ה"ז שכונת קברות ובודק ממנו ולהלן כ' אמה כי יש לחוש שמא היה שם בית הקברות ואם מצא ב׳ בית הקבודת ואם מצא ב מתים שלימים וא' חסר אין זה שכונת הקברות וא"צ לבדוק. ויראה שכל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם: לא אם (גמרה) [אמרת] במת וכו' במסכת עדיות תני לה ופליגי בכזית בשר הפורש מאבר מז החי אם מטמא ובא כן הווף אם מטמא ובא ללמדינו שמטמא מבשר הפורש מאבר מן המת. ומתיב לא אם אמרת במת שיש לו רוב שרוב בנינו או רוב מנינו מטמא באהל וכן רובע קב עצמות ומלא תרווד רקב מה שאין כן בחי: היכי דמי דאין לו רקב לחי דארקב חד אבר. דכוותה גבי מת אפיי הרקיב חד אבר אית ליה רקב ומשני מי קתני הא מת [הא] קמ"ל שום מת ישלו רקב שלא חסר ממנו יש לו רקב. אבל שום חי אפי׳ אותו אבר שהרקיב בחייו מטמא במותו. שום מת יש לו רקב כשהרקיב אחרי מותו שום חי אין לו רקב דאם הרקיב בחייו אפי׳ אחרי מותו טהור בעי רבה נמלה שחסרה מהו דבה נמלה שחסות מחו דאמר פ' אלו הן הלוקין האוכל נמלה כל שהוא חייב אעפ"י שאין בה

> א) נראה דל"ל כיון דלא איתלר. שלא נולר עדיין העובר ואין סופו לנאת וכ"ה בתום":

. (כעדשה) [כזית] וכן לענין

טומאה נמי ומיבעי ליה

ביון דהא איתצר. שלא נולר הולד עדיין בגופהי שהרי אין סופה לפרוש ממנה: פירשה מהו. פרש שלה שבתוכה מי הוי גלגלין כיון² דלא מיקיימא בדלא אכלה חיותא היא ולא הוי גלגלין ואגב ששאל עובר במעי אשה בנקבה שאל נמי בפירשה וה״ה בזכר:

עורן מהו. שיעשה גלגלין כיחו וניעו מהו שיעשה גלגלין: בל הני דקאמר הוי גלגלין. פרש וניעו 3 וכיחו כו' היכי משכחת לה: ראשקייה מי דקלין. דאמרי׳ בפ׳ שמונה שרלים

(שבת קי.) מאי מי דקלים תרי דקלי איכא במתא מחסיא ונפיק מעיינא דמיא מבינייהו כסא קמא מרפי ואידך משלשל ואידך כי היכי דעייל הכי נפק שמשלשל את הגוף ומנקה את הגוף ביותר ובכך העביר הפרש וכיחו וניעו: וםביא נשא. פי׳ . להשיר השער: ושלקו במי טבריא. תחלה הודם שסכו בנשא להשיר שער הרחש ושער הגוף זע"י שקכו נשח השערות דח (השער) עקרי השערות דחי סכו מעיקרא בנשא אכתי שרשי השער העוברים דרך העור לבשר לא היו עוד נושרים א] מן הנשא משום דשער חלחולי מתחלחל ומחובר לבשר הראש שתחת העור כדאמרינן בפרק העור והרוטב (חולין קיט:) ונראה דלא סברא הך סוגיא הא דאמר לעיל שערו העומד ליגוז מהו משמעד דאותו שאינו עומד ליגוו לא הוי גלגלין ושמא ס"ל כרבה דאמר גוו שערו® הוי גלגלין ולא גוו תיבעי ליה בין שעומד ליגוז ובין שחינו עומד ליגוז ועלה קאי: מת שמחנו אין לו רקב. דוקא רקבות גמירי ולא עפרורית דטחינה:

בברייתו בעינן. כלומר שירקב כמו שהיה שלא נשתנה מברייתו: בת שחםר אין לו רקבון. שנקבר חסר: ולא תפוםה. לקמן בפ' בן [הכותים] (דף סד:) המולא

מת בדרך כדרכו נוטלו עם תפוסתו ודריש לה מקרא ומפרש ליה שנוטל כל עפר המיחוח ושלשה אלבעות מקרקע בחולה: ראא שבונת קברות. לקמן בפרק בתרא (דף סד:) אמרינן מלא שלשה מתים אם יש בין זה לזה מארבע אמות עד שמנה אמות הרי זה שכונת קברות ובודק הימנו ולהלן כי יש לחוש שמא יש שם בית הקברות ואם מלא שנים שלמים ואחד חסר אין זה שכונת קברות ולריך עיון למה אם טעם שכונת קברות משום חששא דדילמא היה שם בית הקברות אף כי אחד חסר נמי ניחוש ואם הוא הלכה למשה מסיני מוטב: בורתיבי לא אם אמרת במת כו'. במס' עדיות (פ"ו מ"ג) תנן לה דאיפלגו על כזית בשר [הפורש] מן האבר מן החי דאיכא למאן דמטהר ואיכא למאן דמטמא ויליף לה מבשר הפורש מאבר מן המת ומותיב לא אם אמרת באבר מן המת שכן במת יש בו כמה חומרות רוב ורובע ומלא תרווד. ברובי פירוש רוב בנין או רוב מנין יורוב רובע קב עצמות דמטמא באהל וכן מלא תרווד רקב מן המת שמטמא באהל כדתני באהלות: והיכי דתי. דאין לו רקב לחי כמו דארקיב חד אבר: דכוותה גבי מת אפי׳ ארקיב חד אבר. אם חתך האבר ממנו יש לו רקב ואמאי והא מת חסר הוא ומשני מי קתני הא מת הא קמ"ל שום מת יש לו רקב ובמת שאינו חסר שום חי אין לו רקב וכדאיתא שחתך אבר מן החי ונרקב: משכא משום חי. פי' כל זמן שהוא חי אין לו רקב אבל מם יש לו רקב כגון מת אדם אחד" שנרקב בעודו חי אחד מאבריו יש לו רקב לאותו אבר אע״פ שהרקיב בעודו חי ומשני מי קתני [הא מת] הא קמ"ל דשום מת יש לו רקב כשנרקב לאחר שמת ושום חי אין לו רקב אפי׳ כי מת אחרי

כן אין האבר שנרקב בעודו חי מטמא גן כדין רקב:

כל הני דקאמר הוי גלגלין רקב דמממא היכי משכחת לה דאשקייה מי דקלים וסכיא נשא ושלקו במי מבריא אמר אביי "נקטינו מת שמחנו אין לו רקב איבעיא להו מחנו וחזר והרקיב מהו מידי הוא מעמא אלא דאיכא בשר וגידים ועצמות והאיכא או דלמא כברייתו בעיגן וליכא בתיקו התני עולא בר חנינא מת שחסר יאין לו רקב יולא תפוסה הולא שכונת קברות מיתיבי ילא אם אמרת במת ישיש לו רוב ורובע או מלא תרווד רקב תאמר בחי שאין לו לא רוב ולא רובט ולא מלא תרווד רקב היכי דמי דארקיב חד אבר דכוותיה גבי מת אפי' חד אבר איכא רקב מי קתני הא מת הא קמ"ל שום מת יש לו רקב שום חי אין לו רקב בעי רבא הרקיב כשהוא חי וחזר ומת מהו כי גמירי רקב דאירקיב כשהוא מת או דלמא השתא מיהא הא מיית ת"ש לא אם אמרת במת שיש לו רוב ורובע ומלא תרווד רקב תאמר בחי כו' מעמא משום חי הא מת יש לו רקב מי קתני הא מת הא קא משמע לן דשום מת יש לו רקב שום חי אין לו רקב בעי רבא נמלה שחסרה מהו שיעורא גמירין

כהן גדול פרק שביעי נזיר

שכבת זרע במעי אשה מהו מי אמרי' כיוז דלא

איתצר כי גופה דמי או דלמא כיון דמעלמא

קאתי לא בעי רב פפא פירשה מהו כיון דלא

אושרבת זרע במעי אשה מהו. כגון שמתה (א) שהיתה בת בנים דסתם אשה בת בנים אית לה שכבת זרע במעיה או שנבעלה

סמוך למיתתה: מאי מי אמרינן כיון. דאכתי בשעת מיתתה לא

נולר עובר כי גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא ש"ז מעלמא אתי

לה והוי גלגלין ובחשה לעולם חין

רקב עד דהויא בתולה או זקנה דלאו

בת בנים: פירשה. פרש שבתוך הגוף

דהיינו ריעי מי נעשה בו גלגלין מי

אמרינן כיון דלא מקיימה בחייה אי

לא אכלה חיותא נמי דידה היא

וכגופה דמי ולא הוי גלגלין. וה"ה

לפרש דאיש אלא איידי דקאי במילי

דאשה מסיק לה נמי להא על שם

חשה: בעי רב חחח בריה דרב חיקח

עורו מהו. רוק היוצא לו לאדם שלא

ע"י טורח אלא כיון שמערערו לתוך

פיו וגרונו יולא מי הוי ליה גלגליו.

ואית בז דמפרשי עורו עור האדם

ממש: כיחו וניעו. אינו יולא אלא

ע"י הדחק: היכי משכחת לה. דלית

ליה פירשה קודם שמת: כגון דהשקייה

מי דקלים. כדמפ׳ במס׳ שבת בפ׳

שמונה שרלים (דף קי.) מאי מי דקלים תרי דיקלי איכא במערבא

ונפיק מעיינא דמיא מבינייהו כסא

קמא מרפי ואידך משלשל ואידך כי

היכי דעייל הכי נפיק: וסכייה נשח.

וסך גופו נשא שקורין טהרה והעביר

השיער העומד ליגוז: ושלקו במי

טברית. שהן חמים והופשט עורו וילח

כיחו וניעו: נקטינן מת שטחנו.

מקיימא בדלא אכלה חיותא הוא או דלמא הא נמי מעלמא אתי בעי רב אחא בריה דרב איקא עורו מהו בעי רב הונא בר מנוח כיחו וניעו מהו א"ל רב שמואל בר אחא לרב פפא ואי ם"ד לה והא חסר או בריה גמירי לה והאיכא

בריחים או ששחקו דק הרבה אין לו תורת רקב משום דרקב בעינן והא לא אירקיב: מידי הוא טעמא. דרקב דו מטמא אלא משום דאיכא רקב בשר גידים ועלמות כדאמר עולא לעילט ה"נ איכא רקב של בשר גידין ועלמות ויש לו תורת רקב: או דלמא. רקב הבא ממידי דכברייתו בעינן והא ליכא שהרי טחנו כבר ואין לו תורת רקב. מיקו: מת שחסר. אבר כל שהוא אין לו תורת רקב: ולא תפוסה. כההיא דתנן לקמן (דף סד:) המולא מת מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו ואילו הכא כיון דחסר אין לריך ליטול תפוסתו עמו: ולח שכונת קברות. כי ההיא דתנן לקמן (שם) מלא שלשה הרי זו שכונת קברות וקנה מקומו ואילו היכא דחסר אבר אחד מהן אינו שכונת קברות ולא קנה מקומו: איסיביה. סובסיפא קאי לא אם אמרת במת שהוא מטמא באהל שיש לו רוב בניינו

מטמא באהל ורובע הקב עלמות: סאמר באבר מן החי כו'.

שאין רקב שלו טמא והיכי דמי בחי דאין לו תורת רקב כגון דארקיב ביה חד אבר אבל במת כי האי גוונא יש לו תורת רקב

ושמע מינה דאע"ג דלא אירקיב בו אלא אבר אחד יש יו רקב:

מי קסני הא דכווסיה במת. אלא לעולם לא קשיא והא קמ"ל דשום

מת יש לו רקב כשהוא שלם ולא כשהוא חסר: ושום חי אין לו

רקב. דאי אירקיב כוליה ה"ל מת ולא חי ואי אירקיב חד אבר

השתח י"ל במת חין לו תורת רקב בחי לח כ"ש: בעי שרבח

הרקיב. חד אבר כשהוא חי בין שמיטפל עמו בין שאינו מיטפל

ולאח״כ חזר והרקיב כולו מהו: כי מטמא היכא דהרקיב כולו

כשהוא מת. והאי כשהוא חי הרקיב מקלתו ואין לו תורת רקב:

או דלמא הא מיית. וכהרקיב כולו כשהוא מת דמי: הא מת. לאחר

כך יש לו רקב יודאע"ג דהרקיב במקצח כשהוא חי: מי קסני הא מח. לאח"כ אע"ג דנרקב מחיים דיש לו רקב לא הכי קאמר ש דשום מת יש

לו רקב שום חי אין לו רקב: בעי רבא נמלה שחסרה. כל שהו

ואכלה מהו שיעור נמלה שלימה גמירי שלה דכי אכיל חייב ואילו

היכא דחסרה הוי פטור או דלמא בריה גמירי לה דכי אכיל

הגהות התוספות 1. תיבת בגופה הוא קה"ד שהרי כו' כנ"ל. 2. ל"ל או סיון. 3. בס"א איתא ועור. 2יון. 3. בס"א איתא ועור. 4. תיבת רש"י נמחק ול"ל נשל. 5. בס"ל עור הרלש ועור הגוף. 6. ל"ל נשח אח"כ. 7. ל"ל דמשמע. 8. ל"ל שערו דוקא. 9. ל"ל .12. ל"ל כברייתה.

פי' הרא"ש (המשך) אם נקצצו רגליה שעדיין יכולה לחיות אי שם בריה גמירי בריה שלימה עומדת עדיין במקום שיעור כעדשה. וכמו שאם חסר משיעור עדשה כל שהוא טהור בריה נמי שהוא טהור בריה נמי בעי' שתהא שלימה או דילמא בריה גמירי והא איכא כיון שיכולה לחיות

> בריה מיחייב וכי חסרה נמי חייב דהאיכא בריה ואמרינן רובו ככולו: נמלה שחםרה מהו. דחמר גפ׳ אלו הן הלוקין (מכות יג.) אמר האוכל נמלה חייב עליה בכל שהוא אע"פ שאין בה כזית ומיבעיא ליה אם נקצלו רגליה שעדיין היא יכולה לחיות ועדיין שםיי בריה עליה:

> בלי אמריגן שיעורא גמירי. כלומר שלימה בבריה≤י והא חסרה או דלמא בריה גמירי לה והויא לה שרץ הואיל ועדיין ראויה לחיות: